

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.224/2014/3.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Dr. Nagy Andrea Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Nagy Andrea ügyvéd által képviselt I. r. és a Kft. II. r. felperesnek a Dr. Szűcs Péter Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Szűcs Péter ügyvéd által képviselt I. r. és II. r. alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Debreceni Törvényszéken 5.G.40.112/2013. számon folyamatban volt, a Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.065/2014/4. számú jogerős ítéletével befejezett perben a jogerős ítélet ellen a II. r. felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a II. r. felperest, hogy az illetékeljegyzési joga miatt le nem rótt 600.000,- (hatszázezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket - felhívásra - az államnak fizesse meg.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az I. r. felperes 2005. január 11-én az alpereseknek személyenként 7.000.000 - 7.000.000 Ft-ot utalt át az „A TV szerződés alapján” megjegyzéssel.

Az I. r. felperes keresetében az I. r. alperes kötelezését kérte az - álláspontja szerint - jogalap nélkül átutalt 7.000.000 Ft és járulékai visszafizetésére. A II. r. felperes ugyanerre a jogcímre, illetve az I. r. felperessel kötött engedményezési szerződésre hivatkozással a II. r. alperes kötelezését kérte ugyancsak 7.000.000 és járulékai erejéig.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az I. r. felperes keresetét túlnyomórészt alaposnak, a II. r. felperes keresetét viszont elévülés miatt alaptalannak találta. Az I. r. felperest 6.000.000 Ft és járulékai megfizetésére kötelezte, az ezt meghaladó keresetét, valamint a II. r. felperes keresetét elutasította.

A II. r. felperes és az I. r. alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit részben és akként változtatta meg, hogy az I. r. felperesnek az I. r. alperessel szemben előterjesztett, a fellebbezési eljárás során már csak 6.000.000 Ft és járulékainak megfizetése iránti keresetét elutasította. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felperesek felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúria a Gfv.VII.30.027/2013/5. számú részítéletével a jogerős ítéletnek az I. r. felperesi keresetre vonatkozó rendelkezéseit hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét az I. r. alperes marasztalására vonatkozóan azzal hagyta helyben, hogy az I. r. alperest 2008. október 1-jétől kötelezte az ítéletben írtak szerinti kamat megfizetésére. A jogerős ítéletnek a II. r. felperes keresetére vonatkozó, a fellebbezéssel érintett keretek között hozott rendelkezését az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot ebben a körben új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A Kúria a határozatának indokolásában rögzítette, a II. r. felperes felülvizsgálati kérelmét - tartalma szerint - akként értelmezte, hogy az a keresetét elutasító döntés megváltoztatására, a II. r. alperesnek 6.000.000 Ft és annak 2005. január 12-étől a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatai megfizetésére való kötelezésére irányult. Utalt arra, a II. r. alperes elévülési kifogására tekintettel a II. r. felperes keresetét elutasító jogerős ítéleti rendelkezéssel kapcsolatban elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy a II. r. felperes jogelődjének az I. r. felperesnek a 2009. szeptember 28-án kelt, a II. r. alperes által át nem vett fizetésre felszólító levelével a perbeli követelés elévülése megszakadt-e. Kifejtette, a jogosult egyoldalú nyilatkozatának minősülő, a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás akkor is alkalmas a követelés elévülésének megszakítására, ha a tudomásszerzés a kötelezettnek felróható okból marad el. Az I. r. felperes a felszólításhoz tartozó postai küldeményt elévülési időn belül adta postára, az abban foglaltakról azonban a II. r. alperes azért nem szerzett tudomást, mert a levelet nem vette át. Az arra vonatkozó tények felderítése végett, hogy az átvétel elmaradása az említett alperesnek felróható volt-e, a Kúria elrendelte az újabb elsőfokú eljárás lefolytatását, és a bizonyítás eredményeként az újabb határozat meghozatalát. Kifejtette, a megismételt eljárás

során vizsgálándó, az II. r. alperes által át nem vett postai küldemény a keresetben megjelölt pénzösszeg fizetésére vonatkozó fizetési felszólítást tartalmazta-e. Ennek bizonyítása esetén pedig azt kell mérlegelni, hogy a II. r. alperes neki felróható okból mulasztotta-e el átvenni a levelet. Ha mulasztását nem tudja kimenteni, a II. r. felperes pénz visszafizetése iránti igényét érdemben kell elbírálni.

A megismételt eljárásban hozott ítéletével az elsőfokú bíróság a II. r. felperes keresetét elutasította. Megítélése szerint, a tárgyaláson becsatolt, a 2009. szeptember 28-án tértivevénnnyel elküldött, sértetlen, a felek jelenlétében felbontott levél tartalma alapján, bizonyítást nyert, hogy az I. r. felperes ténylegesen, az engedményes II. r. felperes által hivatkozott fizetési felszólítást küldte meg a II. r. alperesnek. Az elsőfokú bíróság azonban úgy találta, hogy a címzettnek nem volt felróható a levél átvételének elmulasztása. A II. r. alperes ugyanis ebben az időben már életvitelszerűen külföldön élt. Ezt megelőzően pedig, az I. r. alperessel együtt megbízást adott dr. G. Zs. Z. ügyvédnek a jogi képviseletére, amiről az I. r. felperes törvényes képviselőjének is tudomása volt. Ez utóbbi tényt igazolta az említett jogi képviselő 2009.szeptember 18-án kelt, részére küldött levele, illetve az I. r. felperesi törvényes képviselő 2009. szeptember 25-én írott válaszelevele is. Így, a II. r. felperes jogelődjét terhelő, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 4. §-a szerinti együttműködési kötelezettségből eredően a fizetési felszólítást is az alperesek jogi képviseletét ellátó ügyvédnek kellett volna megküldeni. A II. r. alperes terhére emiatt nem róható az átvétel elmulasztása. A fizetési felszólítás nem tekinthető vele szemben hatályosultnak, az az elévülést nem szakította meg. A II. r. felperes követelése a Ptk. 324. § (1) bekezdése alapján elévült, annak érvényesítésére bírósági úton nincs mód a Ptk.325.(1)bekezdése értelmében.

A II. r. felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az 1.000.000 Ft és járulékai megfizetése iránti II. r. felperesi igény tekintetében hatályon kívül helyezte és a pert - ebben a részében - megszüntette. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A fellebbezés indokaira tekintettel kifejtette: a II. r. felperes a Kúria részítéletét követően megismételt elsőfokú eljárásban keresetét 7.000.000 Ft-ra emelte fel. Az elsőfokú bíróság akkor járt volna el helyesen, ha a felemelt rész, az 1.000.000 Ft és járulékai tekintetében előterjesztett kérelemre nézve - a kérelem megelőző eljárásban történt jogerős elbírálására, illetve elutasítására tekintettel - a pert megszüntette volna. Mivel az elsőfokú bíróság ilyen döntést nem hozott, a másodfokú bíróság a Pp. 251. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét e részében hatályon kívül helyezte és a pert e körben megszüntette.

A II. r. felperes 6.000.000 Ft és járulékai visszafizetése iránti kereseti kérelme tekintetében az elsőfokú ítéletet érdemben bírálta felül. Úgy találta, a II. r. alperes azt nem bizonyította, hogy a fizetési felszólítás időpontjában életvitelszerűen külföldön tartózkodott. Ennek azonban a jogvita eldöntése tekintetében nem tulajdonított jogi jelentőséget.

Úgy ítélte ugyanis, hogy a II. r. alperes által az elsőfokú eljárás során becsatolt dr. G. Zs. Z. ügyvédnek az I. r. felperes törvényes képviselőjéhez intézett 2005. november 28-ai írásbeli megkeresése bizonyította, az említett ügyvéd jogosult eljárni az I. r. felperes társaság és az alperesek közötti ügyekben. A másodfokú bíróság tényként rögzítette, az említett levélben hivatkozott, annak mellékleteként jelzett ügyvédi meghatalmazást a II. r. alperes nem csatolta a peranyaghoz. A fellebbezés előterjesztéséig azonban egyik felperes sem vonta kétségbe dr. G. Zs. Z. ügyvéd képviseleti jogosultságát. Az alperesek az I. r. felperessel kapcsolatos minden ügyben dr. G. Zs. Z. ügyvéden keresztül tartották a kapcsolatot. Ezt tükrözték az I. r. felperes törvényes képviselője és az alperesek jogi képviselője között folytatott levelezések. A másodfokú bíróság mindebből arra következtetett, hogy dr. G. Zs. Z. képviseleti jogosultsága kiterjedt a II. r. felperes által a II. r. alperessel szemben érvényesített igényre is. Ennek ellenére, az I. r. felperes 2009. szeptember 28-án nem a jogi képviselőnek, hanem a II. r. alperesnek az általa felkutatott új lakcímére küldte a perbeli fizetési felszólítást. A II. r. alperes terhére nem róható, hogy a 2009. szeptember 28-án kelt fizetési felszólítást nem vette át, mivel a leveleinek átvételére helyettes átvevőről gondoskodott. Felróható mulasztás hiányában a fizetési felszólítás nem tekinthető közöltnek, s így alkalmasnak sem arra, hogy a követelés elévülését megszakítsa. Ez okból a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a II. r. felperes igénye elévült.

Felülvizsgálati kérelmében a II. r. felperes a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen keresetének helyt adó határozat meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az eljáró bíróságok a rendelkezésükre álló bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütköző módon, okszerűtlenül mérlegelték és téves jogkövetkeztetéseket vontak le. Utalt arra, hogy a Kúria részítéletében a megismételt eljárás tekintetében adott kötelező utasításai alapján a II. r. alperes bizonyítási kötelezettsége volt annak igazolása, hogy az I. r. felperes által megküldött fizetési felszólítást neki nem felróható okból mulasztotta el átvenni. A II. r. alperes ezen bizonyítási kötelezettsége körében kizárólag azon levélre hivatkozott, amelynek tartalma szerint jogi képviselője közölte az I. r. felperessel, miszerint ő látja el „a társasággal kapcsolatos ügyekben” az alperesek képviseletét. Ezen levél alapján tévesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt a következtetését, hogy általános

meghatalmazottnak kellett tekinteni dr. G. Zs. Z. ügyvédet és a perbeli fizetési felszólítást számára kellett volna megküldeni. A II. r. felperes előadta azt is, hogy az említett levélben hivatkozott meghatalmazást a II. r. alperes nem csatolta a per során. A Ptk. 222-223.§-át, valamint az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 23. § (1) bekezdését és a 26. § (1) bekezdését sérti a jogerős ítélet, mivel az ügyvéd számára adott meghatalmazás csak akkor minősül általános meghatalmazásnak, ha az a tartalmából kifejezetten megállapítható.

A II. r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt az abban hivatkozott indokok alapján nem találta jogszabálysértőnek.

A Kúria mindenek előtt utal arra, a II. r. felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet „teljes egészében” kérte hatályon kívül helyezni. A Pp. 272.§ (2) bekezdésében foglaltak ellenére, konkrét jogszabálysértést azonban a támadott határozat permegszüntető rendelkezésével szemben nem jelölt meg. A jogerős ítéletnek ezért a fent írt Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján, csak a II. r. felperesnek a II. r. alperessel szembeni 6.000.000 Ft és járulékaira vonatkozó kereseti kérelme körében hozott döntése volt érdemben vizsgálható.

A Kúria BH2012.179.számú, BH2002.29.számú eseti döntéseiben kifejeződő következetes joggyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére főszabály szerint nincs mód. A BH2013.119.számú eseti döntésben kifejtettek alapján a felülvizsgálati eljárásban nem ad alapot a felülmérlegelésre az sem, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna. Az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, a Pp. 206.§ (1) bekezdésbe ütközőnek, ha a rendelkezésre álló bizonyítékokból kizárólag a támadott ítélettől eltérő, egyfajta következtetésre lehet jutni.

A II. r. felperes állításával szemben, a Kúria ilyet nem észlelt. A megismételt eljárás során, a felülvizsgálati bíróság korábban hozott részítéletében foglaltak szerint, a Pp.164.§ (1) bekezdésében is írtakra figyelemmel, a II. r. felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a II. r. alperes részére küldött postai küldemény a perbeli fizetési felszólítást tartalmazta, továbbá, hogy a II. r. alperes azt neki felróható okból, szándékosan, a hatályossá válás elkerülése érdekében nem vette kézhez.

A Kúria egyetértett abban a másodfokú bírósággal, hogy a 2005. november 28-i, az I. r. felperes törvényes képviselőjéhez írt levél tartalma alapján nem lehet okszerűtlennek minősíteni azt az

elsőfokú bíróság által levont következtetést, hogy dr. G. Zs. Z. a perbeli pénz megfizetésével kapcsolatos, felek közötti tárgyalásokra is képviseleti joggal rendelkezett. Ez utóbbi tényt alátámasztotta, hogy az említett levél szerint annak mellékletét képezte a jogi képviselő meghatalmazása. A felperesek a megelőző eljárásban nem vonták kétségbe e melléklet levél megírásakor-i létét. A levél kifejezetten tartalmazza is azt a kérést, hogy a „társasággal kapcsolatos ügyekben” az alperesek értesítése a jogi képviselő útján történjen. A Kúria megítélése szerint, az I. r. felperes társaságnak az alperesek mint tagjai részére történt kifizetést nem okszerűtlen a társasággal kapcsolatos ügynek tekinteni. A megelőző eljárások adatai alapján az sem vitatható, hogy a perbeli felperesi követelés a tagok egymás közötti, a társasági szerződés módosításával egyidejűleg, és arra tekintettel megkötött megállapodásokkal összefüggő elszámolási vitájához is kapcsolódott. Dr. G. Zs. Z. az I. r. felperes törvényes képviselőjének küldött, 2009. szeptember 18-án kelt levele is erre utal. Az I. r. felperes törvényes képviselője a 2005-ben írt, fent ismertetett tartalmú levél kézhez vételét követően négy évvel maga sem kérdőjelezte meg a jogi képviselő képviseleti jogát. Levelére érdemben válaszolt 2009. szeptember 25-én. Nem kirívóan okszerűtlen ezért az eljáró bíróságoknak az a megállapítása sem, hogy a fizetésre felszólító levél elküldésének időpontjában a II. r. alperes a perbeli követeléssel kapcsolatos ügyben jogi képviselővel rendelkezett. Így, a Kúria nem találta bizonyítottnak, hogy a II. r. alperes a közvetlenül részére küldött levelet azért nem vette át, hogy e szándékos magatartásával megakadályozza a fizetési felszólítás hatályossá válását. A Ptk. 327. § (1) bekezdése szerint elévülést megszakító hatályt biztosító írásbeli felszólítás ugyanis az I. r. felperes előtt is ismert, őt képviselő ügyvéd részére is kézbesíthető lett volna.

Rámutat arra is a Kúria, hogy a 2005-ben kelt levél nem általános meghatalmazás léte, hanem az ügyek pontosan körülhatárolt körére, a társasággal kapcsolatos kérdésekben való eljárásra szóló képviseleti jogra utal. Ahogy az a fentiekben kifejtést nyert, tartalmazza azt is, az alperesek írásban adtak jogi képviselőjüknek meghatalmazást. A II. r. felperes által állított, a Ptk. 222.§-ának, a 223. (1) bekezdésének, illetve az Ütv. 23.§ (1) bekezdésének, 26.§(1) bekezdésének megsértése sem volt megállapítható.

A Kúria mindezekre tekintettel a jogerős ítéletet a Pp. 275. §(3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A II. r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő, igazolt eljárási költsége nem merült fel, így arról a Pp.270.§(1) bekezdése, illetve a 79. § (1) bekezdése alapján rendelkezni nem kellett.

A II. r. felperes, az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt

felülvizsgálati eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990.évi XCIII. törvény 59.§ (1) bekezdése, valamint a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986.(VI.26.)IM rendelet 15.§(1) bekezdése értelmében köteles megfizetni.

Budapest, 2015. január 29.

Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Vezekényi Ursula sk. bíró